Dosarul nr. 2-24400/22 (2-22160134-12-2-03112022)

H O T Ă R Â R E
Î N N U M E L E G I I

05 iunie 2024 mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău sediul Centru
Instanţa de judecată compusă din:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Alexandru Mardari
Grefier Gabriela Popa

în lipsa reclamantei OCN „Top Leasing & Credit” SRL care a fost citată legal, în lipsa pârâtului Marcel Darie, reprezentat de avocatul stagiar Ion Bălănuță care solicitat examinarea cauzei în lipsă, în lipsa intervenientului accesoriu Comisia Națională a Pieței Financiare care a fost citată legal

examinând în ședință de judecată publică acțiunea civilă la cererea de chemare în judecată depusă de OCN „Top Leasing & Credit” SRL către Marcel Darie privind încasarea datoriei contractuale și acțiunea reconvențională depusă de Marcel Darie către OCN „Top Leasing & Credit” SRL privind declararea nulității clauzelor contractuale

C O N S T A T Ă:

Argumentele participanților la proces

1. OCN „Top Leasing & Credit” SRL a depus o cerere de chemare în judecată către Marcel Darie privind încasarea datoriei contractuale
2. În motivarea cererii a indicat că la 15.11.2021 între OCN „Top Leasing & Credit” SRL și Marcel Darie a fost încheiat un contract de împrumut prin care s-a oferit cu titlu de împrumut suma de 2559,31 euro și care urma să fie restituită până la data de 20.11.2025 în rate lunae.
3. Pârâta a achitat parțial datoria, ulterior neonorându-și obligațiile contractuale.
4. Solicită reclamanta încasarea din contul pârâtului Marcel Darie a datoriei contractuale în mărime de 2547,75 euro, a penalității contractuale de 20,53 euro și a cheltuielilor de judecată.

5. Prin acțiunea reconvențională depusă, pârâtul Marcel Darie a solicitat a constata caracterul abuziv şi a declara nulitatea absolută a pct. 3.1 în partea ce prevede obligaţia de plată a dobînzii de 34% anual ce reprezintă 2,83 % lunar, pct. 3.5 în partea ce prevede comisionul de acordare de 3% din creditul acordat ce reprezintă 76,78 euro, pct. 3.5 în partea ce prevede comision de administrare de 7,00 euro lunar, pct. 4.8 în partea ce prevede achitarea ratelor la cursul BNM euro/lei + 1%, dar nu mai puţin decit cursul de euro=20,1226 lei, şi pct. 7.2. în partea ce prevede obligaţia de plată a penalităţii în mărime de 1% pe zi din valoarea sumelor restante, din contractul de credit nr.639-M/2021 din 15.11.2021 din motivele indicate în acțiunea reconvențională.
6. În ședință de judecată reprezentantul reclamantei OCN „Top Leasing & Credit" SRL nu s-a prezentat, solicitând examinarea cauzei în lipsă.
7. Pârâtul Marcel Darie și reprezentantul pârâtului avocat Ion Balanenco în ședință de judecată nu s-au prezentat, formulând o cerere de examinare în lipsă, instanța de judecată dispunând examinarea cauzei în lipsă.

Aprecierea instanţei de judecată

8. Examinând probele administrate întru dovedirea celor invocate și raportându-le, per ansamblu, la prevederile legale ce guvernează spețа, instanța de judecată consideră necesar de a admite parţial acțiunea reconvențională și parțial acțiunea inițială din următoarele circumstanţe de drept şi de fapt.
9. Conform art. 118 alin. (1) din CPC, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Alineatul (3) al articolului în cauză statuează că, circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea justă a cauzei sînt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretenţiile şi obiecţiile părţilor şi ale altor participanţi la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.
10. Potrivit art. 121 din CPC, instanța judecătorească reține spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului. Conform art. 130 alin. (1) din CPC, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Alineatul (3) al articolului menționat, stabilește că, fiecare probă

se apreciază de instanță privitor la pertinența, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă şi suficiența pentru soluționarea cauzei. Potrivit art. 239 din CPC, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță şi pe probele cercetate în ședință de judecată.

11. În conformitate cu art. 239 CPC, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. În conformitate cu art. 240 alin. (1), (3) din CPC, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării cauzei şi admisibilitatea acțiunii. Instanța judecătorească adoptă hotărârea în limitele pretențiilor înaintate de reclamant.

Raționamente asupra acțiunii reconvenționale

12. Prin acțiunea reconvențională reclamantul reconvențional a solicitat a constata caracterul abuziv şi a declara nulitatea absolută a pct. 3.1 în partea ce prevede obligaţia de plată a dobînzii de 34% anual ce reprezintă 2,83 % lunar, pct. 3.5 în partea ce prevede comisionul de acordare de 3% din creditul acordat ce reprezintă 76,78 euro, pct. 3.5 în partea ce prevede comision de administrare de 7,00 euro lunar, pct. 4.8 în partea ce prevede achitarea ratelor la cursul BNM euro/lei + 1%, dar nu mai puţin decit cursul de euro=20,1226 lei, şi pct. 7.2. în partea ce prevede obligaţia de plată a penalităţii în mărime de 1% pe zi din valoarea sumelor restante, din contractul de credit nr.639-M/2021 din 15.11.2021.
13. Instanța de judecată urmează a admite parțial solicitările în partea ce ține de declararea nulității clauzelor din pct. 3.5 ce se referă la comisionul de acordare și comisionul de administrare și din pct. 7.2 din contractul de împrumut nr. 639-M/2021 din 15 noiembrie 2021.
14. Instanța de judecată urmează a constata caracterul abuziv și implicit a declara nulitatea clauzelor din pct. 3.5 ce se referă la comisionul de acordare și comisionul de administrare și din pct. 7.2 ce se referă la penalitatea contractuală de 1% pentru fiecare zi de întârziere din contractul de împrumut nr. 639-M/2021 din 15 noiembrie 2021.
15. Pentru a decide astfel, instanța de judecată va face trimitere la art. 1072 alin. (1) Cod civil care prevede că într-un contract dintre un profesionist și un consumator, clauza care nu a fost negociată individual se consideră abuzivă dacă este propusă de către profesionist și dezavantajează considerabil, contrar bunei-credințe, consumatorul.

16. Conform normei art. 1076 Cod civil (1) Clauza abuzivă este lovită de nulitate absolută. (2) Această nulitate de protecție operează doar în măsura în care anularea clauzei avantajează partea care nu a propus clauza abuzivă.
17. Iar potrivit normei art. 1071 Cod civil (1) Persoana care prezintă clauze care nu au fost negociate individual este obligată să se asigure că ele sînt elaborate și comunicate într-un limbaj clar și inteligibil, precum și să fie lizibile. Această cerință este aplicabilă textului în întregime, inclusiv notelor de subsol, trimiterilor la alte texte sau specificațiilor de orice natură. (2) Într-un contract dintre un profesionist și un consumator, clauza propusă de către profesionist cu încălcarea obligației de transparență impuse prin dispozițiile alin. (1) poate fi considerată abuzivă doar pe acest unic temei.
18. instanța de judecată urmează să aprecieze scopul esențial urmărit de „comision, taxe şi orice alt tip de costuri, pe care trebuie să le suporte consumatorul” , aceasta constituind în mod vădit o obligație esențială care incumbă consumatorului, în schimbul punerii la dispoziție a împrumutului.
19. Instanţa de judecată verificând, dacă terminologia folosită – „comision, taxe şi alte remuneraţii, în legătură cu acordarea împrumutului” este descrisă în cuprinsul condițiilor generale ale contractului de împrumut, încheiat pentru ca consumatorul să fie în deplină cunoștință de cauză, cu privire la motivele pentru care sunt percepute aceste sume, respectiv urmează să constate că motivația perceperii comisionului de administrare lunar nu este detaliată nici în cuprinsul condițiilor speciale, nici în cel al condițiilor generale ale contractului de împrumut.
20. Mai mult ca atât, reclamanta urma să indice scopul pentru care a fost perceput comisionul (alte taxe), destinaţia acestuia, astfel încât să ofere consumatorului toate informaţiile necesare în raport de care ultimul alege să încheie sau nu contractul respectiv, urma să se specifice care sunt operaţiunile concrete, pe care creditorul se obligă să le efectueze, în schimbul acestor comisioane, fapt ce nu a fost realizat or conținutul contractului nu conține o referire la serviciile ce sunt oferite în schimbul comisionului.
21. Reclamanta urma să furnizeze servicii care constituie o contraprestație şi care să justifice perceperea acestui comision, în plus, redactarea acestor clauze să nu fie lipsită de claritate.
22. Cuprinsul contractului urma să conţină precizări cu privire la fundamentul perceperii acestui comision ori destinaţiei acestuia, să conţină în mod transparent motivele care justifică remunerația corespunzătoare acestui comision,

23. În lipsa acestor precizări, clauza privind comisionul este una abuzivă, deoarece se va considera că, pe de o parte, pentru acordarea creditului se percep două costuri (dobânda şi comisionul), fără ca distincţia dintre acestea să fie exprimată în mod clar şi inteligibil, iar, pe de altă parte, faţă de valoarea comisionului, pe toată durata contractului, s-a creat în detrimentul consumatorului şi contrar cerinţelor bunei-credinţe, un dezechilibru semnificativ între drepturile şi obligaţiile părţilor, pentru că nu există, practic, o definire a activităților, pe care reclamanta le prestează, în schimbul comisionului.
24. Instanța de judecată va face trimitere la art. 1077 alin. (1) pct. 6 care prevede ca fiind abuzivă solicitarea de la consumatorul care nu și-a executat obligația fără justificare a unei penalități disproporționate în raport cu prejudiciul cauzat prin neexecutarea obligațiilor contractuale;
25. Respectiv stabilirea penalității de 1 % pe zi de la soldul împrumutului rămas, ceea ce se transpune efectiv într-o penalitate anuală de 365% urmează a fi calificată ca o penalitate disproporțională. Or în cazul în care o afacere ar avea un astfel de prejudiciu evaluat anticipat și transpus în penalitate, această afacere ar fi calificată ca având un risc inacceptabil pentru practicarea acesteia.
26. În partea ce ține de declarare a caracterului abuziv al clauzei ce ține de dobânda contractuală, această solicitare va fi respinsă or normele de drept invocate de reclamantul reconvențional nu sunt pertinente, prin prisma normei art. 1244 alin. (2) Cod civil, iar dobânda contractuală de 34% se încadrează în limitele prevăzute de art. 15 alin. (7) al Legii privind contractele de credit pentru consumatori.
27. De asemenea ce ține de clauza pct. 4.8 în partea ce prevede achitarea ratelor la cursul BNM euro/lei + 1%, dar nu mai puţin decit cursul de leuro=20,1226 lei, instanța de judecată urmează a atrage atenția asupra faptului că prin hotărâre judecătorească, sumele încasate în valută străină urmează a fi dispuse spre executare conform cursului Băncii Naționale a Moldovei, fapt care face inaplicabilă litigiului prevederea contractuală dată, respectiv nu este necesară declararea nulității unei clauze contractuale nefuncționale.

Raționamente asupra acțiunii de bază

28. Potrivit art. 774 Cod civil (1) în virtutea raportului obligaţional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestaţii, iar debitorul este ţinut să o execute. Prestaţia poate consta în a da, a face sau a nu face.

29. Potrivit art. 776 Cod civil obligaţiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condiţiile legii.
30. Potrivit art. 858 Cod civil (1) Temeiul executării rezidă în existenţa unei obligaţii. (2) Obligaţia trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credinţă, la locul şi în momentul stabilit.
31. Potrivit normei art. 1763 Cod civil (1) Prin contractul de credit, o bancă sau o organizație de creditare nebancară (creditor) se obligă să pună la dispoziția unei alte persoane (debitor) o sumă de bani ca împrumut, cu condiția rambursării ei, a plății dobînzii și a altor plăți aferente, sau își asumă orice alt angajament de a achiziționa o creanță sau de a efectua o plată, de a prelungi termenul de rambursare a datoriei sau de a emite orice garanții.
32. Respectiv conform contractul de împrumut nr. 639-M/2021 din 15 noiembrie 2021 OCN „Top Leasing & Credit" și-a asumat obligația de a pune la dispoziția lui Marcel Darie suma de 2559,31 euro, cu o dobândă anuală de 34% cu obligația restituirii acesteia în rate lunare până la data de 20.11.2025 (f.d. 4-7).
33. Suma împrumutului a fost eliberată la data de 15 noiembrie 2021 (f.d. 9)
34. Respectiv nefiind restituită suma împrumutului conform somației din 04.10.2022, prin care a fost declarată rambursarea anticipată a împrumutului (f.d. 11) societatea OCN „Top Leasing & Credit" este îndreptățită de a solicita încasarea forțată a sumei în temeiul unei hotărâri judecătorești.
35. Instanța de judecată urmează a dispune spre încasare suma de 2199, 49 euro cu titlu de datorie contractuală, ținând cont de dobânda anuală, de achitările efectuate de pârât și subsidiar ținând cont de sumele calculate și reținute de societatea reclamantă conform clauzelor contractuale abuzive declarate nule.
36. Potrivit art 94 alin. (1) CPC instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pîrîtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.
37. Instanța de judecată urmează, ținând cont de cuantumul cerințelor admise de instanța de judecată, a fi dispune încasarea sumei de 1269,55 lei de la Marcel Darie în beneficiul OCN „Top Leasing & Credit"cu titlu de taxă de stat, calculată din suma dispusă spre încasare conform cursului oficial al BNM la data pronunțării hotărârii și în corespundere cu normele Legii taxei de stat în vigoare la data depunerii acțiunii.
38. În conformitate cu prevederile art. art. 238-241 Cod de Procedură Civilă

H O T Ă R Ă Ş T E:

Acțiunea reconvențională depusă de Marcel Darie către OCN „Top Leasing & Credit” SRL privind declararea nulității clauzelor contractuale se admite parțial.

Se declară nulitatea clauzelor din pct. 3.5 ce se referă la comisionul de acordare și comisionul de administrare și din pct. 7.2 din contractul de împrumut nr. 639-M/2021 din 15 noiembrie 2021.

În rest acțiunea reconvențională se respinge ca neîntemeiată.

Acțiunea civilă la cererea de chemare în judecată depusă de OCN „Top Leasing & Credit” SRL către Marcel Darie privind încasarea datoriei contractuale se admite parțial.

Se încasează din contul pârâtului Marcel Darie IDNP *****cu domiciliu în mun. ***** în beneficiul OCN ”Top Leasing & Credit” SRL, IDNO 1006600044168, cu sediul în mun. Chișinău, str.Alexandru cel Bun nr.108/1 of.56, datoria în sumă de 2199 (două mii una sută nouăzeci și nouă) Euro 49 cenți conform cursului oficial al BNM la data executării.

În rest acțiunea se respinge ca neîntemeiată.

Se încasează din contul lui Marcel Darie în beneficiul OCN ”Top Leasing & Credit” SRL taxa de stat în sumă de 1269 (una mie două sute șaizeci și nouă) lei 55 bani.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Chişinău în termen de 30 de zile de la data pronunţării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chişinău sediul Centru.

Președintele ședinței
Judecătorul Alexandru Mardari